

THEMA 6

INSTANTIES

1 Naar het gemeentehuis

aangifte doen	een officiële melding maken bij een instantie, bijvoorbeeld de gemeente of de politie
begrafenisondernemer, de	iemand die voor zijn beroep begrafenissen regelt
burgerlijke stand, de	de afdeling van de gemeente die registreert wanneer mensen geboren, overleden, getrouwd of gescheiden zijn
burgerservicenummer (BSN), het	het nummer waarmee je bekend bent bij de overheid, onder andere de gemeente en de belastingdienst
DigiD, de	een persoonlijke code waarmee je op websites van de overheid kunt inloggen
document, het	een stuk papier met belangrijke informatie
geboorteakte, de	een officieel papier over iemands geboorte
getuige, de	iemand die bij een gebeurtenis is geweest en kan vertellen wat er gebeurd is
geregistreerd partnerschap, het	twee personen laten hun relatie voor de wet vastleggen
identiteitsbewijs, het	een officieel papier waarmee je kunt bewijzen wie je bent, bijvoorbeeld een paspoort of een rijbewijs
instantie, de	een afdeling of een instelling van de overheid
overlijdensakte, de	een officieel papier over iemands overlijden
trouwambtenaar, de	een medewerker van de gemeente die huwelijken en partnerschappen vastlegt
vergunning, de	een officiële toestemming van de overheid om iets te doen wat normaal verboden is
zich uitschrijven	afmelden

2 In Nederland blijven

afstand doen van	verklaring waarin je zegt dat iets niet meer van jou is, bijvoorbeeld afstand doen van je nationaliteit
------------------	---

asiel aanvragen	verzoek om te blijven in een land waar je niet geboren bent en om daar bescherming te krijgen
basisexamen inburgering, het	toets over de Nederlandse taal en samenleving die mensen moeten maken voordat ze naar Nederland komen
beslistermijn, de	een periode waarin een besluit wordt genomen
bezwaar maken	officieel laten weten dat je het niet eens bent met een besluit
een aanvraag beoordelen	een verzoek goed- of afkeuren
IND (Immigratie- en Naturalisatiedienst), de	een instantie die aanvragen beoordeelt van mensen die in Nederland willen verblijven of die Nederlander willen worden
mvv (machtiging tot voorlopig verblijf), de	een visum waarmee je voor een bepaalde tijd in Nederland mag blijven
naturalisatie, de	het geven van de nationaliteit van een land aan iemand die uit een ander land komt
naturalisatieceremonie, de	feestelijke bijeenkomst voor mensen die de Nederlandse nationaliteit krijgen
ontvangstbevestiging, de	een bericht waarin staat dat iets goed ontvangen is
verblijfsvergunning, de	de toestemming om in een bepaald land te wonen
verklaring van verbondenheid, de	verklaring die mensen moeten afleggen als ze de Nederlandse nationaliteit krijgen; in deze verklaring zeg je dat je de Nederlandse wet respecteert
visum, het	een papier dat toestemming geeft om naar een bepaald land te reizen
voor bepaalde tijd	een vastgestelde, tijdelijke periode
voor onbepaalde tijd	een periode zonder vastgesteld einde
werkvergunning, de	de officiële toestemming om in een land te komen werken

3 Belasting betalen

aanslag, de	het bedrag dat je aan belastingen moet betalen
accijns, de	extra belasting die je moet betalen voor bepaalde producten, zoals alcohol en benzine
afvalstoffenheffing, de	geld dat je als huishouden betaalt aan de gemeente omdat je afval produceert
belastingaangifte, de	het geven van informatie over je inkomen aan de belastingdienst

Belastingdienst, de	de instantie die zorgt dat de belastingen betaald worden
Belastingtelefoon, de	telefoonnummer dat je kunt bellen als je vragen over de belasting hebt
bezwaar maken	officieel laten weten dat je het niet eens bent met een besluit
boekhouder, de	iemand die als beroep de administratie doet van een ander, bijvoorbeeld een bedrijf
brutoloon, het	het loon waar nog geen belasting over betaald is
deeltijdfactor, de	het getal dat aangeeft hoeveel uur je per week werkt
gemeentelijke belastingen, de	het geld dat je jaarlijks aan de gemeente moet betalen
huurtoeslag, de	geld dat je van de overheid krijgt om de huur van je huis te betalen
in loondienst werken	werken voor een baas
jaaropgave, de	document dat je van je werkgever krijgt waarin staat hoeveel geld je het afgelopen jaar verdiend hebt
kindgebonden budget, het	een extra vergoeding voor ouders met kinderen tot 18 jaar die onder een bepaalde inkomensgrens zitten
kinderopvangtoeslag, de	bedrag dat ouders maandelijks van de overheid krijgen om de kosten voor de kinderopvang te betalen
kwijtschelding, de	een vrijstelling krijgen voor iets, waardoor je bijvoorbeeld een rekening niet hoeft te betalen
loonbelasting, de	belasting die een werknemer over zijn loon moet betalen
loonheffing, de	alle belastingen en premies die je moet betalen over je loon
loonstrook, de	overzicht van je salaris waarop brutoloon, toeslagen, inhoudingen en nettoloon onder elkaar staan
mijnoverheid.nl	website waarop je de post van de overheid digitaal kunt ontvangen
motorrijtuigenbelasting, de	de belasting die je betaalt als je een motorvoertuig hebt, zoals een auto
nettoloon, het	het loon dat overblijft als de belasting erover betaald is; het loon dat je op je rekening krijgt
onroerendezaakbelasting, de	de belasting die je betaalt aan de gemeente als je een eigen woning hebt
rijksoverheid, de	de nationale overheid van een land
rioolheffing, de	de belasting die je betaalt aan de gemeente als je het riool gebruikt

sociale premies, de	het bedrag dat je elke maand over je salaris betaalt voor sociale verzekeringen
toeslag, de	geld dat je van de overheid krijgt om bijvoorbeeld de huur te betalen
zorgtoeslag, de	bedrag dat mensen met een laag inkomen maandelijks van de overheid krijgen om de zorgverzekering te betalen
zzp'er, de	iemand die in zijn eentje een bedrijf heeft; een zzp'er heeft geen personeel

4 Naar de politie

aangifte doen	een officiële melding maken bij de politie
alarmcentrale, de	een instantie die je kunt bellen om hulp te vragen bij een ongeluk of een brand
alarmnummer 112, het	een telefoonnummer om de hulpdiensten (politie, ambulance en brandweer) snel te kunnen spreken
alcoholcontrole, de	controle op alcoholgebruik in het verkeer door de politie
boete, de	een financiële straf = de bekeuring
criminaliteit, de	alles wat door de wet verboden is en daarom strafbaar is = de misdaad
dader, de	iemand die iets heeft gedaan wat niet mag
een melding doen	officieel laten weten = bekendmaken
landelijke servicenummer (0900-8844), het	het nummer van de politie dat je belt als het geen spoedgeval is
misdrijf, het	een daad die volgens de wet streng verboden is en waarvoor je straf kunt krijgen = de misdaad
politiebureau, het	het kantoor van de politie
spoedgeval, het	een dringend geval, waarbij snel iets moet worden gedaan = het noodgeval
terrorisme, het	proberen een politiek doel te bereiken door de samenleving met geweld te bedreigen
waarschuwing, de	wat je zegt om iemand te laten weten dat iets gevaarlijk of verboden is
wijkagent, de	een agent die op een bepaalde wijk moet letten

5 Hulp bij sociale en juridische problemen

afkomst, de	de plaats waar je geboren bent of de familie waarin je geboren bent
behandelen	goed of slecht omgaan met iemand of iets
eigen bijdrage, de	het gedeelte van de kosten dat je zelf moet betalen
inloopspreekuur, het	de tijd waarop je een medewerker zonder afspraak kunt bezoeken
instantie, de	een afdeling of een instelling van de overheid
Juridisch loket, het	organisatie die gratis hulp geeft voor juridische zaken
jurist, de	iemand die aan de universiteit een studie over het recht heeft gedaan
een klacht afhandelen	de ingediende klacht zo regelen dat het klaar is
een klacht indienen	officieel melden dat je een probleem hebt met iets of iemand
Nationale ombudsman, de	organisatie die klachten van burgers over instanties behandelt
onderzoek doen	proberen te weten te komen hoe iets gebeurd is
rechtswinkel, de	organisatie die gratis juridisch advies geeft

6 Verzekeren en schade

aansprakelijkheidsverzekering, de	als je een aansprakelijkheidsverzekering hebt, krijg je geld als je schade aan de spullen van anderen veroorzaakt; een aansprakelijkheidsverzekering is niet verplicht
aanvullende verzekering, de	als je een aanvullende verzekering hebt, krijg je geld voor extra medische kosten, zoals kosten van fysiotherapie; een aanvullende verzekering is niet verplicht
autoverzekering, de	als je een autoverzekering hebt, krijg je geld als er schade aan je auto is; een autoverzekering is verplicht voor iedereen die een auto heeft
declareren	een rekening sturen naar de verzekering om de kosten die je moet betalen terug te krijgen
eigen risico, het	het deel van de kosten dat de verzekeraar niet vergoedt, je moet het zelf betalen
inboedelverzekering, de	als je een inboedelingverzekering hebt, krijg je geld als er dingen in je huis gestolen worden of kapotgaan; een inboedelverzekering is niet verplicht

opstalverzekering, de	als je een opstalverzekering hebt, krijg je geld als er schade is aan je huis = de woonhuisverzekering
premie, de	het geld dat je per maand moet betalen voor je verzekering
reisverzekering, de	als je een reisverzekering hebt, krijg je geld als er iets vervelends gebeurt tijdens je reis in het buitenland
schade, de	wanneer iets kapotgaat door een vervelende gebeurtenis
vergoeden	de kosten betalen; de zorgverzekering vergoedt de kosten van de huisarts
een verzekering afsluiten	een verzekering nemen bij een bepaalde verzekeraar
verzekeringspolis, de	een document waarin staat welke verzekering je hebt
woonhuisverzekering, de	als je een woonhuisverzekering hebt, krijg je geld van de verzekering als er schade is aan je huis = de opstalverzekering
zorgverzekering, de	als je een zorgverzekering hebt, krijg je geld van de verzekering als je zorg nodig hebt; een basis zorgverzekering is verplicht